

**ԾԱՆՕԹ ԷՔ
«ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐՈՒ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ»ԻՆ**

Այս համաձայնագրին մասնակից պետու-
թիւնները պարտաւոր են ճանչնալու եւ հատուցե-
լու մանուկներու եւ պատանիներուն հետեւեալ
իրաւունքները:

- ա. - Բռնութենէ պաշտպանուած ըլլալու իրա-
ւունք
«Ոչ մէկ մանուկ պէտք է ենթարկուի ֆիզիքական
կամ հոգեկան ճնշումի, խոշտանգումներու, դաժանութեան
կամ արժանապատուութիւնը նուաստացնող
վերաբերմունքի կամ պատիժի»:
- բ. - Մտքի, խղճի եւ դաւանանքի ազատութեան իրա-
ւունք
«Համաձայնագրի մասնակից պետութիւնները կը յար-
գեն մտքի, խիղճի եւ կրօնքի ազատութեան մանուկին
իրաւունքը»:

գ. - Առողջութիւնը պահպանելու իրաւունք
«Իւրաքանչիւր մանուկ ունի առողջապահական
համակարգի եւ հիւանդութիւններու բուժման եւ
առողջութեան վերականգնման առաւել կատարեալ
ծառայութիւններէն օգտուելու իրաւունք»:

դ. - Տնտեսական շահագործումէ պաշտպա-
նուած ըլլալու իրաւունք
«Իւրաքանչիւր երեխայ ունի կրթութիւնը խոչըն-
դոտող իր առողջութեան, ֆիզիքական, մտաւոր, բա-
րոյական եւ ընկերային զարգացման վնասող աշ-
խատանքէ զերծ մնալու իրաւունք»:

ե. - Կրթութեան իրաւունք
«Մասնակից պետութիւնները կը ճանչնան
մանուկի կրթութեան իրաւունքը»:

զ. - Հանգիստի իրաւունք
«Իւրաքանչիւր մանուկ ունի հանգիստի, ժամ-
անցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերուն
ու զուարճայի միջոցառումներուն, նաեւ մշակութա-
յին կեանքին մասնակցելու իրաւունք»:

ԹԻՒԸ ՊԱՏՐԱՍՏԵՎ՝ ՈՒՐԱՆ ԿԱՐԵԱՆ-ՏԻՔՄԻՔԵԱՆ
ՆԿԱՐԱԶԱՐՈՒՄԵՎ՝ ՈԱՖՅԻ ՔԵՇՈՒՄԵԱՆ

ԱՌԱՎ ԵՐԿՈՒՆԿԱՐԻՉ

Վարդան Այգեկցի

Թագաւոր մը գեղեցիկ պալատ մը կը շինէ եւ կը փափաքի զայն զարդարել այնպիսի նկարներով, որոնց նմանը ոչ մէկ տեղ ըլլայ: Ան կ'ընտրէ երկու նկարիչներ եւ ամեն մէկուն պատ մը կը յանձնէ, ապա անոնց միջեւ վարագոյր մը կը քաշէ:

Երբ նկարիչները կ'աւարտեն իրենց գծագրութիւնները, թագաւորը կու գայ դիտելու իւրաքանչիւրին գործը: Առաջին նկարիչը գծած էր շատ գեղեցիկ բնանկար մը, որ թագաւորը շատ կը հաւնի: Միւսը ոչինչ գծած էր. ան պարզապէս պատը յղկած ու հայելիի պէս փայլեցուցաց էր: Երբ թագաւորը կը տեսնէ ասիկա, կը զարմանայ ու կ'ըսէ.

- Ի՞նչ է այս ըրածդ:

Նկարիչը կը պատասխանէ.

- Հիմա ցոյց կու տամ:

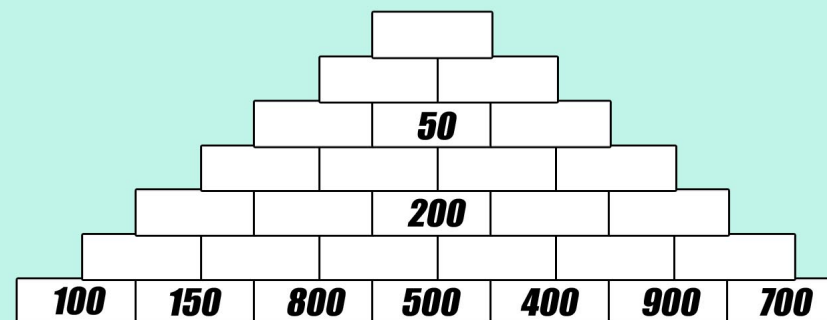
Այսպէս ըսելով կը բանայ մէջտեղի վարագոյրը: Լոյսը կը լուսաւորէ կուրած պատը եւ կը մթնցնէ նկարագարդ պատը, որովհետեւ հայելիին մէջ կ'երեւէին այն բոլոր նկարները, որոնք գծուած էին միւս պատին վրայ:

Թագաւորը կ'ըսէ.

- Այս պատը միւսէն գեղեցիկ է:

Փորձեցէ՛ք ամբողջացնել վարի քառակուսիները: Իւրաքանչիւր քառակուսիի թիւը կը ներկայացնէ իրմէ վար գտնուող երկու քառակուսիներու թիւերուն տարբերութիւնները:

ԿՐՆԱՐՍ 100 ՈՒՆԵՆԱԼ

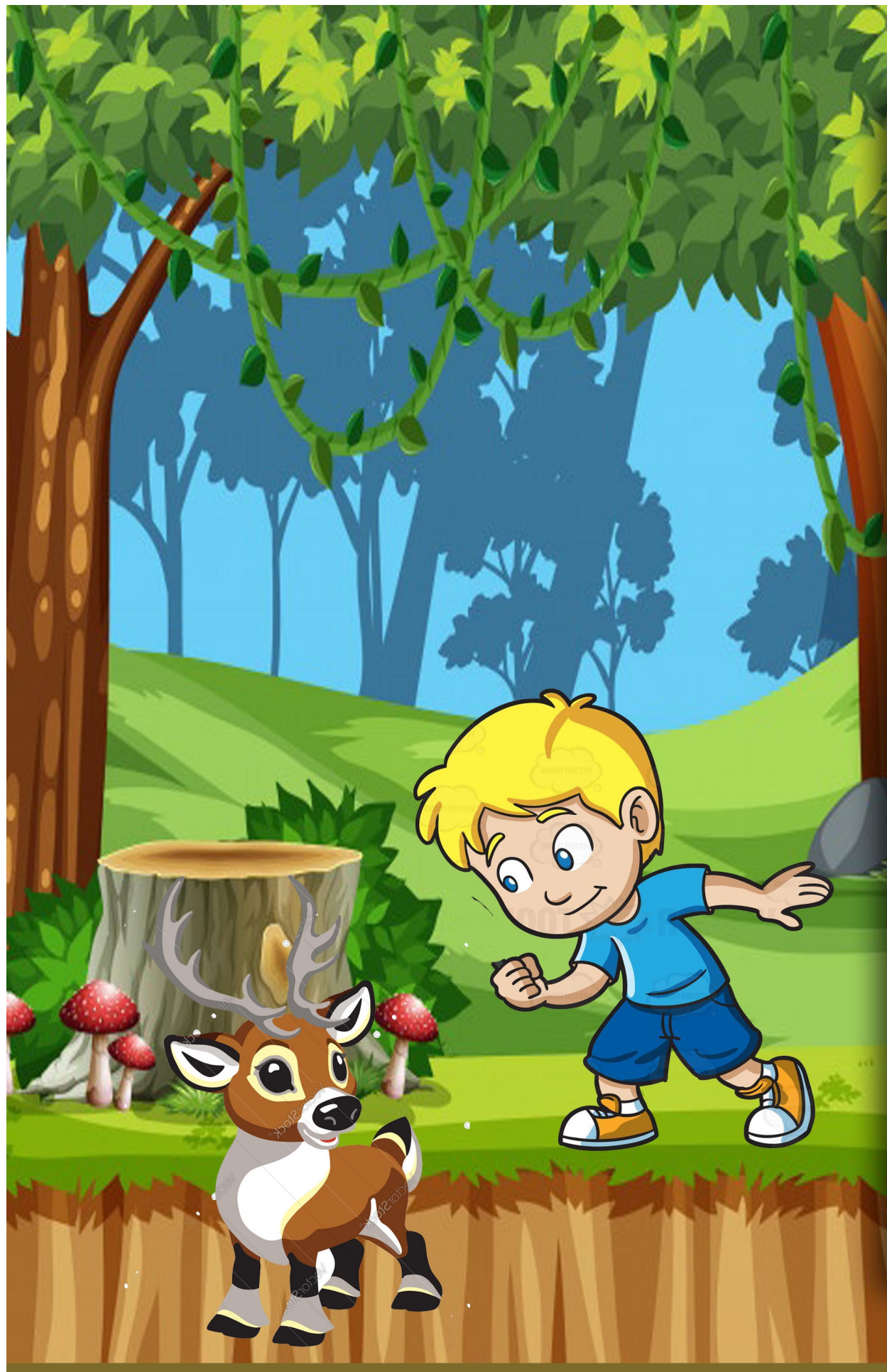
Ձախ կողմի սիւնակին իւրաքանչիւր թիւը միացո՛ւր աջ կողմի սիւնակի այն թիւին, որուն հետ բաժանումի արդիւնքը 100 է:

1000	15
200	1
2700	100
1500	10
100	50
7500	2
10000	27
5000	75

ՇԱՐՔԻՆ ՉՅԱՐՄԱՐՈՂ ԲԱՌԸ

Իւրաքանչիւր շարքի մէջ կը տեսնես 5 բառ, որոնցմէ մէկը տարբեր է միւսներէն: Կրնա՛ս գտնել զանոնք:

- 1.- Կեռաս-վարունգ-դեղձ-խաղող-թուզ
- 2.- Սուր-նուրբ-ծոյլ-դրամ-ուրախ
- 3.- Ֆրանսա-Երեւան-Սպանիա-Անգլիա-Իտալիա
- 4.- Արծիւ-առիւծ-ագռաւ-թուրթակ-սոխակ

ՎԱՐԱԳԸ ԳԻՂԻՆ ՄԷՋ

Չանի Ճահինեան-Մեսրոպեան

Ամրան արձակուրդներուն Վարագը իր ընտանիքին եւ շնիկին՝ Գալարին հետ, միշտ գիւղ կ'երթար:

Աքլորին կանչը լսելով Վարագ կ'արթնար ու Գալարին հետ իրենց տան մօտ գտնուող ագարակը կը վազէր: Ան հետաքրքրութեամբ կը դիտէր ագարակապանին աշխատանքը եւ երբեմն ալ անոր կ'օգնէր հաւերուն, կովերուն, ոչխարներուն ու ձիերուն կեր ու ջուր տալով:

Ագարակին պահակ շունը ծանօթ էր Վարագին եւ կ'արտօնէր, որ ան մտնէ հաւնոց՝ հաւկիթ հաւաքելու եւ ճուտիկներուն հետ խաղալու:

Ագարակապանը կովէն կթած կաթը կը լեցնէր Վարագին դոյլին մէջ եւ թոնիրի տաք հացէն ալ բաժին կը հանէր անոր:

Կեսօրէ ետք կը սկսէին գիւղի մանուկներուն խմբային խաղերը՝ ոտնագնդակ, կողովագնդակ, բռնելուկ, աշխփուկ եւ հեծանիւով մրցում: Երբեմն յաղթանակ արձանագրելով, երբմն պարտութիւն՝ մանուկները գիւղին մէջ կը ստեղծէին ուրախ մթնոլորտ մը:

Վրայ կը հասնէր գիւղին զով ու լուռ գիշերը: Վարագ գիրք կարդալէ եւ աղօթելէ ետք կը քնանար երագելով յաջորդ օրուան ընելիքներուն մասին:

Այս տարի Վարագը եւ հայրը պիտի այցելէին գիւղին Մոկլիի հոջակաւոր անտառը: Անոնք պատրաստուեցան՝ իրենց հետ առնելով գլխարկ, ջուր, հաց, մահակ, սուլիչ եւ լուսարձակ:

Ինքնաշարժով գիւղէն բաւական հեռանալէ ետք, մտան անտառին խորերը, լեռներուն մէջ ուրկէ այլեւս պէտք էր քալելին:

Վարագ շատ ուրախ էր. ան Գալարին հետ սկսաւ վազել: Հայրը զգուշացուց զինք, որովհետեւ ճամբան լեցուն էր հսկայ ու խիտ ծառերով, խոտերով եւ փուշերով:

Վարագը, հայրը եւ Գալարը երկա՛ր քալեցին. երբ անոնք ձայն հանէին, արձագանգը կը լսէին: Վարագ կը գմայլէր բնութեան, լեռներուն եւ ջրվեժներուն գեղեցկութեան վրայ: Ան տեսաւ տեսակաւոր թռչուններ, սկիւռ եւ նապաստակ:

Լճակին մօտ, հացի դադարին, Վարագ ծառերուն մէջէն նկատեց փայլք մը եւ ուղղուեցաւ այդ կողմ:

Վարագ ձեռքի մահակով բարձր խոտերը կտրեց եւ ի՛նչ տեսաւ. ոտքը վիրաւոր, գետին պառկած, եղնիկի ձագ մը:

Վարագ մտածեց, որ եթէ ձագը հոն ձգէր, որսորդը զայն պիտի որսար կամ գայլի մը կէր պիտի դառնար: Ան գրկեց ձագը եւ ուղղուեցաւ կտրուած խոտերուն կողմը: Բաւական յառաջանալէ ետք, լճակին շուրջ տեսաւ խումբ մը եղնիկներ, որոնք ջուր կը խմէին:

Եղնիկներէն քանի մը հատը վախցան Վարագէն, իսկ մնացեալները զայրացած իրենց եղջիրները Վարագին կողմը ուղղեցին: Խումբէն գեղեցիկ եղնիկ մը մօտեցաւ Վարագին եւ ձագին վերքը լզելու սկսաւ:

Վարագ գիտցաւ, որ անկիւ մայր եղնիկն էր, գետին դրաւ ձագը, որ միացաւ խումբին եւ բոլորը միասին հեռացան:

Մինչ այդ Վարագ լսեց հօրը ձայնը, որ զինք կը փնտռէր: Գալարը անմիջապէս վազեց Վարագին կողմը:

Վարագ անհամբեր էր գիւղ վերադառնալու, որպէսզի բոլորին պատմէր Մոկլիի անտառին պատմութիւնը:

